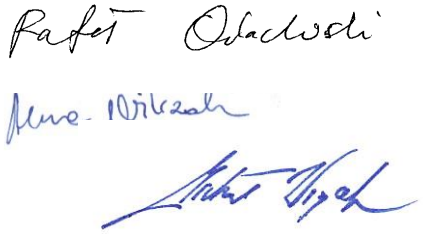
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Długołęka – MPZP DŁUGOŁĘKA XXII

(z wyłączeniem działek nr 88/4, 88/10, 88/12, 88/13, 88/14, 88/15 obręb Długołęka oraz działek nr 674/14, 670/13, 670/11 i 491/5 obręb Długołęka))

Opracowanie:
mgr inż. Rafał Odachowski
mgr inż. Anna Wilczak
mgr inż. Michał Wiącek

WROCŁAW 2026

Spis treści

1. Wprowadzenie 3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania 3
1.2. Opis metod pracy 4
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP 5
1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP 5
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska 6
2.1. Charakterystyka środowiska 6
2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia 15
2.3. Funkcjonowanie środowiska i wskazania z opracowania ekofizjograficznego 24
2.4. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP 27
3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi . 27
Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko 33
4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko 33
4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania 37
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko 38
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody 38
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko 38
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu 41
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko 42
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP 43
8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu 43
9. Streszczenie 46
10. Spis literatury 47

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, którego sporządzenie zostało zainicjowane uchwałą XLIII/517/22 z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Długołęka – MPZP DŁUGOŁEKA XXII (z wyłączeniem działek nr 88/4, 88/10, 88/12, 88/13, 88/14, 88/15 obręb Długołęka).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośredniości oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

W planie miejscowym tworzy się warunki dla rozwoju osadnictwa na wybranych terenach użytkowanych rolniczo i terenach niezagospodarowanych. Przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących jej usług. Oprócz tego kreuje się nowe tereny aktywności gospodarczej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Zapewnia się wyposażenie planowanych terenów w systemy infrastruktury technicznej oraz rozwój sieci drogowej. Uzupełnieniu ulegnie układ komunikacyjny o drogi dojazdowe obsługujące tereny planowanego zainwestowania.

W projekcie planu zachowuje się istniejącą zabudowę oraz układ komunikacyjny. Utrzymuje się najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo elementy środowiska, w szczególności tereny leśne i wody powierzchniowe. Zachowuje się także część terenów rolnych.

Podstawowym dokumentem, do którego nawiązuje plan miejscowy, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Długołęka. Zgodnie z przyjętym dokumentem, rozpatrywany obszar znajduje się w obrębie strefy przeznaczonej na cele inwestycyjne związane z rozwojem zabudowy mieszkaniowej, aktywności gospodarczej, w mniejszym stopniu na zieleń i rolnictwo .

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Dla omawianego obszaru sporządzono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dla których wykonano prognozy oddziaływania na środowisko. W trakcie opracowywania niniejszego opracowania dostępne były prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu w obrębie wsi Długołęka – DŁUGOŁĘKA XIX oraz MPZP DŁUGOŁĘKA XXI.

W prognozach wskazuje się na pozytywne i negatywne skutki realizacji postanowień tych planów. Spośród skutków pozytywnych należy wymienić:

- umożliwienie kształtowania systemu zieleni poprzez ustalenie obowiązku zachowania części terenów jako powierzchnie biologicznie czynne,
- ustanowienie odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji,
- zachowanie obudowy biologicznej cieków.

Do skutków negatywnych zaliczyć należy m.in.:

- przypowierzchniowe przeobrażenia rzeźby terenu na potrzeby wykonania fundamentów budynków,
- pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych (budynki ogrzewane indywidualnymi systemami grzewczymi, emisje spalin z transportu drogowego),
- zwiększenie ładunku koniecznych do oczyszczenia ścieków i odpadów,
- zmniejszenie areału terenów zieleni i innych terenów biologicznie czynnych.

Zakres przestrzenny opisywanych dokumentów pokrywa się z ustaleniami analizowanego projektu MPZP. Nie wystąpi zatem kumulacja oddziaływań, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, wynikających z realizacji postanowień tych dokumentów.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar planu miejscowego znajduje się w zachodniej części Gminy Długołęka i obejmuje niemal cały obręb wsi Długołęka. Powierzchnia obszaru planu wynosi około 558 ha.

Długołęka jest gminą położoną w powiecie wrocławskim, w województwie dolnośląskim. Gmina leży na szlaku komunikacyjnym Praga - Wrocław - Warszawa, w bezpośrednim sąsiedztwie Wrocławia. Długołęka stopniowo z gminy o charakterze typowo rolniczym przekształca się w gminę podmiejską o dużym udziale terenów mieszkaniowych.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (klasyfikacja Kondrackiego), obszar objęty opracowaniem należy do mezoregionu Równina Oleśnicka, która wchodzi w skład makroregionu Nizina Śląska.

Zagospodarowanie

Oś terenu tworzą droga powiatowa (ul. Wrocławska – dawna droga wojewódzka nr 368) oraz przebiegająca niemal równolegle do niej linia kolejowa nr 143 relacji Kalety – Wrocław Mikołajów.

Teren wsi Długołęka jest intensywnie zurbanizowany. Tereny wykorzystywane rolniczo zajmują stosunkowo niewielką powierzchnię w porównaniu z obszarami zabudowanymi. Mieszczą się na obrzeżach terenu planu, przede wszystkim w dolinach cieków, gdzie wykorzystywane są jako trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska) oraz we wschodniej i południowej części obrębu. Zaznacza się silna tendencja do porzucania działalności rolniczej, przez co część użytków pozostaje w stanie niezagospodarowanym i zarasta roślinnością synantropijną.

Najstarsza część wsi położona jest w południowej części obszaru przy ul. Wiejskiej, gdzie ukształtowała się tzw. ulicówka z kościołem w części centralnej. W tym rejonie usytuowany jest cmentarz.

Zabudowę tworzą przede wszystkim tereny mieszkaniowe reprezentowane przez osiedla domów jednorodzinnych w układzie wolnostojącym, rzadziej bliźniaczym i szeregowym. Tereny mieszkaniowe rozlokowane są równomiernie niemal na całym obszarze wsi, tworząc zwarte układy poszczególnych osiedli. Uzupełnieniem zabudowy mieszkaniowej są liczne obiekty usługowe, takie jak placówki handlowe, usługi drobne, publiczne, a także szkoły i przedszkola.

Istotne miejsce zajmują tereny aktywności gospodarczej, na które składają się obiekty handlu – sklepy wielkopowierzchniowe z parkingami, obiekty sprzedaży samochodów, hurtownie, a także tereny składów i magazynów oraz produkcji. Tereny takie skupiają się przede wszystkim wzdłuż drogi wojewódzkiej, po jej obu stronach. Po stronie wschodniej obszaru planu duży teren zajmuje przedsiębiorstwo produkcyjne elementów betonowych.

Układ komunikacyjny oparty jest o ulicę Wrocławską (dawna droga wojewódzka nr 368), która w zachodniej części obszaru tworzy skrzyżowanie ze Wschodnią Obwodnicą Wrocławia i

Łącznikiem Długołęka (połączenie z autostradą A8), które tworzą drogę wojewódzką nr 372. Uzupełnieniem układu drogowego są drogi gminne rozprowadzające ruch po całym obrębie.

Północną część obrębu zajmuje rozpościerający się w kierunku północnym (poza obszar planu) las, którego znaczna część wchodzi w skład obszaru Natura 2000 „Kumaki Dobrej" o kodzie PLH020078.

Przez teren planu przebiegają cieki, w tym rzeka Topór tworząca pokrytą łąkami dolinę w południowej części obszaru, a także potok Pęga.

Przez zachodnią część obszaru przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 400kV relacji Pasikurowice-Dobrzeń. Rozpięte są na stalowych podporach. Linie biegną równolegle do siebie przecinając tereny rolne i przemysłowe.

W otoczeniu obszaru planu znajdują się tereny rolne i zabudowane okolicznych wsi – Domaszczyn, Szczodre, Byków, Kamień i Mirków.

Rzeźba terenu

Pod względem geomorfologicznym omawiany obszar położony jest na terasie akumulacyjnym zalewowym wyższym. Terasa zbudowana jest z osadów akumulacji rzecznej. Obszar planu posiada stosunkowo mało urozmaiconą rzeźbę terenu. Jest w dużej mierze przekształcona antropogenicznie w wyniku rozwoju osadnictwa, przede wszystkim wprowadzeniem zabudowy. Na potrzeby budowy szlaków komunikacyjnych przeprowadzone zostały niwelacje terenu (niezbędne nasypy i wykopy).

Na badanym obszarze nie stwierdza się terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych a ukształtowanie terenu na ogół nie tworzy spadków uniemożliwiających wprowadzenie zabudowy. Niekorzystne warunki fizjograficzne będą występować w dolinkach cieków, przede wszystkim w dolinie rz. Topór.

Rzędne terenu zawierają się w przedziale od ok. 125 m n.p.m. w południowej i zachodniej części obrębu (wspomniana dolina rz. Topór) do ok. 130 m n.p.m. w rejonie wschodniej części obszaru.

Budowa geologiczna

Pokrywa utworów czwartorzędowych na obszarze gminy posiada miąższość 10-30 m. W północnej jej części utwory czwartorzędowe zbudowane są z lessów i mułków lessopodobnych (utwory eoliczne), które tworzą zwartą pokrywę na osadach zlodowacenia środkowopolskiego. Utwory te wchodzą w skład strefy lessów i utworów lessopodobnych o szerokości od 5 do 6 km, która rozciąga się od Trzebnicy po Dobrzeń. Poniżej tej strefy, w kierunku południowym rozciąga się równoleżnikowo pas glin pyłowopiaszczystych, pochodzących z denudacji pokryw eolicznych. Występują one u podnóża Wzgórz Trzebnickich, gdzie tworzą ciągłą pokrywę na piaskach i żwirach wodnolodowcowych. Miąższość tej pokrywy waha się od 1,3 do 2,2m. Gliny te przypominają utwory lessopodobne, zawierają jednak większą domieszkę materiału piaszczystego. Często są silnie zawodnione na niewielkiej głębokości. W ich stropie występują piaski pyłowe.

Na południe od Wzgórz Trzebnickich, poniżej pasa glin pyłowo-piaszczystych, zwartą pokrywę moreny dennej, poprzecinaną dolinami cieków, tworzą gliny zwałowe o miąższości średnio 5,0-6,0 m. Utwory te są zapiaszczone, a udział materiału grubego w ich budowie jest stosunkowo niewielki. Występują w nich często wstawki i soczewki piasków, niekiedy silnie zawodnionych.

Na obszarze planu w przypowierzchniowa warstwa geologiczna zbudowana jest z następujących utworów:

1. Piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych (średnich), które są wyniesione 4-6 m nad poziom rzeki Odry i 1,5-3 m n.p. rzeki Widawy i jej dopływów. Są to formy pochodzenia eolicznego zlodowacenia Wisły.
2. Osady lodowcowe (morenowe) zlodowacenia Odry reprezentowane przez gliny zwałowe.
3. Piaski i żwiry den dolinnych. Są to osady rzeczne (fluwialne, aluwialne) epoki holocenu.

Pod względem geotechnicznym nagromadzone utwory nie tworzą większych przeszkód dla lokalizacji zabudowy. Występują tu utwory na ogół nośne o poprawnych parametrach fizyko-mechanicznych. W większości obrębu wody gruntowe położone są dość płytko, bowiem na głębokości 1-2 m p.p.t., co może tworzyć trudności przy sytuowaniu kondygnacji podziemnych.

W północnej części terenu, w rejonie lasu, wody gruntowe tworzą zwierciadło usytuowane przy powierzchni terenu (nawet do 0,5 m p.p.t.), jednak ze względu na użytkowanie leśne jest to teren wyłączony z zabudowy.

Na terenie planu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy Długołęka znajduje się w dorzeczu Odry, do której uchodzą rzeki i potoki przepływające przez jej teren. Największą rzeką przepływającą przez teren gminy jest Widawa, prawobrzeżny dopływ Odry.

Przez obszar planu przepływają wody powierzchniowe reprezentowane przede wszystkim przez rzeki Topór i Pęga.

Topór jest lewostronnym dopływem rzeki Dobra, która z kolei wpada do Widawy. Rzeka Topór przebiega przez południowy obszar obrębu Długołęka. Jej koryto jest uregulowane. Pęga to struga, która przechodzi przez tereny zurbanizowane. Również jest uregulowana, dodatkowo przez część terenu przechodzi pod ziemią. Uchodzi do systemu stawów w obrębie Domaszczyn.

Sieć hydrograficzną gminy wzbogaca system sztucznych rowów melioracyjnych przebiegających zarówno przez tereny rolne, jak i zabudowane, gdzie tworzą odbiorniki wód opadowych. Ponadto występują tu niewielkie zbiorniki wodne o charakterze użytkowym. Są to zbiorniki pochodzenia antropogenicznego.

Obszar planu nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi.

Wody podziemne

Obszar gminy Długołęka jest rejonem deficytowym w wodę. Występują tu dwa regiony o odmiennych stosunkach hydrogeologicznych, tj. region niecki wrocławskiej oraz region trzebnicko-ostrzeszowski. Warstwa wodonośna poziomu czwartorzędowego zbudowana jest z piasków (średnie, drobne) i żwirów wodnolodowcowych. Miąższość tych utworów jest zróżnicowana i wynosi od około 10 m do 48 m. Poziom ten jest dobrze rozpoznany z uwagi na znaczną ilość wierceń wykonanych na terenie gminy. Wydajność poszczególnych otworów waha się od około 6,0 do 74m^3 /h, najczęściej od 10 do 20m^3 /h. Układ hydroizohips wykazuje południowy kierunek spływu wód czwartorzędowych ku dolinie Odry.

Obszar planu położony jest poza obszarem występowania głównych zbiorników wód podziemnych i ich stref ochronnych.

W południowej części obrębu znajduje się ujecie wody wraz ze stacją uzdatniania wody. SUW Długołęka zaopatruje w wodę obręby Długołęka, Mirków i Byków. Wody wydobywana jest z dwóch studni o głębokości 132 m. Wydajność eksploatacyjna wynosi 51 m^3/h. Studnie pracują rotacyjnie pobierając wodę z utworów trzeciorzędowych, zalegających bezpośrednio na utworach triasowych.

Klimat lokalny

Klimat gminy Długołęka należy do Śląsko-Wielkopolskiego regionu klimatycznego (według klasyfikacji Okołowicza), który jest klimatem umiarkowanym, przejściowym o cechach oceanicznych. Dużą rolę odgrywa tu równoleżnikowy kierunek Pradoliny Wrocławskiej ułatwiający przemieszczanie się z zachodu na wschód wilgotnych, atlantyckich mas powietrza. Klimat na tym terenie charakteryzuje się wyraźną przejściowością oraz zmiennością i różnorodnością typów pogody we wszystkich porach roku. Zimy są tu łagodne, a lata niezbyt upalne z dość dużymi opadami. Obszary te zaliczono do najcieplejszych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi + 8,2°C. Czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi ponad 220 dni. Roczna suma opadów wynosi 550-600 mm. Przeważają tu wiatry z kierunku zachodniego i północno-zachodniego.

Topoklimat analizowanego terenu typowy jest dla obszarów zabudowanych. Cechuje się wyrównanym profilem termicznym, mniejszą wilgotnością, wyższą temperaturą i zmniejszonymi prędkościami wiatru w stosunku do terenów niezabudowanych położonych na peryferiach.

Na obszarach rolnych dominuje topoklimat terenów otwartych, który cechuje się poprawnymi warunkami przewietrzania, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, sprzyjającymi zabudowie mieszkaniowej lub prowadzeniu gospodarki rolnej.

Gleby

Na terenie gminy Długołęka gleby charakteryzują się dużym zróżnicowaniem, tak pod względem typologicznym, jak i gatunkowym. Teren gminy należy do obszarów o wysokiej koncentracji użytków rolnych. W stosunku do całej powierzchni gminy, stanowią one ponad 70% powierzchni, a grunty orne zajmują ponad 82% powierzchni użytków rolnych. Gmina słynie z dużej ilości żyznych gleb.

Na obszarze planu zaznacza się silna tendencja do odchodzenia od gospodarki rolnej. Użytki rolne są zabudowywane, a uprawy rolne stanowią coraz mniejszą powierzchnię. W wielu miejscach obserwuje się grunty odłogowane, na których nie prowadzi się upraw.

Na terenie planu przeważają grunty orne, użytkowane w formie upraw polowych. Pod względem genetycznym dominują tu gleby bielicowe i pseudobielicowe. Gleby te pod względem przydatności rolniczej zalicza się do kompleksów żytnich (kompleks żytnio-ziemniaczany) dobrego i słabego, a także zbożowo-pastewnego słabego.

Niewielką część terenu zajmują czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare należące do kompleksu pszennego dobrego i zbożowo-pastewnego mocnego.

Doliny cieków pokrywają mady, które reprezentują użytki zielone średnie (łąki i pastwiska).

Oprócz upraw polowych i użytków zielonych gospodarka rolna prowadzona jest w sadach i ogrodach przydomowych, które zajmują niewielką powierzchnię. Napotyka się również uprawy szklarniowe.

Pod względem geodezyjnym dominują role przeważnie niskich klas bonitacji. Gleby klasy III zajmują niewielką powierzchnię w południowej części obszaru.

Świat przyrody

Zieleń na obszarze planu reprezentują planowe nasadzenia drzew i krzewów na terenach zabudowanych, ekosystemy terenów rolnych (agrocenoza), zieleń brzegowa towarzysząca wodom powierzchniowym oraz lasy i inne zgrupowania zieleni wysokiej.

W północnej części obszaru znajduje się fragment lasu, który jest częścią większego kompleksu położonego w obrębie Szczodre. Fragment tego lasu znajduje się w granicach obszaru chronionego Natura 2000 „Kumaki Dobrej”. Las ten znajduje się w dolinie rz. Dobrej. Ma bardzo rozczłonkowaną strukturę przestrzenną tworząc mozaikę z użytkami zielonymi i

stawami hodowlanymi. Dominują w nim siedliska wilgotne. Siedliska wilgotne leśne porośnięte są przez olsze, jesiony i dęby, natomiast siedliska świeże głównie przez drzewostany dębowe lub sosnowe. W rejonie obrębu Długołęka wyróżnia się chronione siedlisko o kodzie 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum).

Na obszarze gminy siedliska leśne wykazują znaczne zróżnicowanie zarówno pod względem wilgotności, jak i żyzności. Siedliska wilgotne występują głównie w obszarze dolin Widawy i Dobrej oraz niektórych ich dopływów, natomiast świeże głównie na obszarach akumulacji glacjalnej, fluwioglacjalnej lub eolicznej. Wszystkie drzewostany mają charakter kultur leśnych o uproszczonym składzie gatunkowym i strukturze wiekowej oraz różnym stopniu zgodności z siedliskiem. Uwagę zwraca duży udział drzewostanów sosnowych na siedliskach boru mieszanego świeżego oraz lasu mieszanego.

Wszystkie lasy występujące na obszarze gminy należą do lasów szczególnie chronionych, które zgodnie z ustawą o lasach zwane są lasami ochronnymi. Zaliczone zostały one do lasów ochronnych w związku z ich położeniem do 10 km od granicy administracyjnej miasta Wrocławia (liczącego ponad 50 tys. mieszkańców). Wszystkie lasy na terenie gminy, ze względu na ich stan zdrowotny rosną w I strefie uszkodzeń przemysłowych, do której zalicza się lasy o uszkodzeniach słabych. Na całym obszarze leśnym gminy prowadzi się gospodarkę podporządkowaną celom produkcyjnym, w wyniku której skład gatunkowy wielu drzewostanów jest niezgodny z siedliskiem, a struktura wiekowa i przestrzenna drzewostanu znacznie uproszczona.

Tereny otwarte omawianego obszaru pokrywają użytki rolne, przede wszystkim grunty orne, a także łąki i pastwiska. Ekosystem upraw polowych jest mało zróżnicowany biologicznie. Agrocenoza cechuje się jednolitym składem gatunkowym i wiekowym uprawianym roślin.

Większym zróżnicowaniem ekologicznym i florystycznym cechują się łąki. W ogromnej większości mają one pochodzenie wtórne, antropogeniczne, bowiem wykształciły się na siedliskach poleśnych, przeważnie na terenach sztucznie wylesionych przez człowieka. W praktyce wyróżnia się jednak seminaturalne zbiorowiska łąkowe, tj. wykształcone pod wpływem ekstensywnej gospodarki rolnej, oraz zbiorowiska sztuczne o bardzo uproszczonym składzie florystycznym, wykształcone przez człowieka jako kultury rolnicze, z przeznaczeniem na kilkuletni zaledwie okres użytkowania.

Tereny rolne urozmaicone są niewielkimi powierzchniowo skupieniami zadrzewień i lasów. Ponadto przecięte są dolinkami rowów melioracyjnych, które obudowane są roślinnością brzegową, w tym zadrzewieniami. Mogą one tworzyć lokalne korytarze migracyjne.

Należy zaznaczyć, że część użytków rolnych nie jest wykorzystywana rolniczo. Tereny takie pokrywa roślinność synantropijna wykształcona w postaci muraw, a także samosiejki drzew i krzewów.

Na terenach zabudowanych i wzdłuż ciągów komunikacyjnych występują planowe nasadzenia drzew i krzewów oraz roślinność trawiasta. Zieleń ma charakter ozdobny i jest oparta głównie o gatunki iglaste. W sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej zostały wykształcone ogrody przydomowe i sady z drzewami owocowymi. Na terenach zurbanizowanych zauważa się deficyt terenów zieleni ogólnodostępnej, takich jak parki czy zieleńce.

Spośród zwierząt na obszarze opracowania można spodziewać się obecności gatunków krajobrazu rolnego, przede wszystkim ptaków, ssaków i owadów. Przestrzeń rolna może być penetrowana przez gatunki zamieszkujące przyległe tereny leśne, wykorzystujące otwarte tereny jako żerowiska. Ponadto na terenach zabudowanych mogą się pojawiać gatunki synantropijne, przywykłe do obecności człowieka i silnie zmienionych warunków środowiska.

Zgodnie z „Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Długołęka" na terenie wsi znajdują się następujące stanowiska chronionych gatunków zwierząt: trzy miejsca występowania borowca wielkiego oraz pojedyncze stanowisko mroczka późnego. Wymienione nietoperze związane są z lasem w rejonie Szczodrego, który swym zasięgiem obejmuje północną część obszaru planu.

Borowiec wielki najbardziej rozpowszechnionym i jednym z trzech najliczniejszych gatunków nietoperzy występujących na terenie gminy Długołęka. Istotne dla występowania tych ssaków jest obecność starych, dziuplastych drzew. Gatunek chętnie zasiedla też szczeliny w budynkach lub budki dla nietoperzy. Żeruje na terenach otwartych całego obrębu. Gąsiorek jest typowym ptakiem dla siedlisk rolnych. Jest to ptak migrujący.

Oprócz tego w rzece Topór stwierdzono obecność chronionych gatunków ryb i minogów.

Tereny zabudowane nie tworzą odpowiedniego biotopu dla zwierząt. Zwarta zabudowa, ogrodzenia terenów i silnie rozwinięty układ komunikacyjny tworzą przeszkody utrudniające lub uniemożliwiające przemieszczanie się zwierząt. Korytarze ekologiczne ciągną się wzdłuż

doliny rzeki Topór, wokół której rozciągają się tereny rolne. Również i ona jednak napotyka bariery terenowe w postaci sieci drogowej.

Teren planu położony jest poza korytarzami ekologicznymi o randze regionalnej lub ponadregionalnej, które przebiegają z dala od granicy obrębu.

Prawne formy ochrony przyrody

Fragment lasu w północnej części obrębu znajduje się w zasięgu specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Kumaki Dobrej" o kodzie kod PLH020078. Wspomniany las rozciąga się w kierunku północnym, do doliny rz. Dobra. Ostoja obejmuje dolinę rzeki Dobrej, która charakteryzuje się najwyższym nagromadzeniem walorów przyrodniczych w rejonie pomiędzy Dąbrowicą a Ramiszowem. Dolina rzeki jest uregulowana, lecz występują tu liczne obniżenia wypełnione wodą oraz stawy hodowlane, stanowiące doskonałe siedliska płazów. Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony płazów w regionie dolnośląskim - występują tu bardzo bogate i wysokie liczebnie populacje kumaka nizinnego oraz traszki grzebieniastej. Dużym walorem są również stare dęby ze stanowiskami pachnicy dębowej i kozioroga dębosza. Siedliska przyrodnicze oraz inne gatunki zwierząt grają mniejszą rolę wśród przedmiotów ochrony obszaru; do najbardziej interesujących należy zaliczyć zachowane zmiennowilgotne łąki trzęślicowe.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych napływające z terenów przyległych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i transportu samochodowego;
- emisja hałasu drogowego i kolejowego.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapopielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych

substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO_2, dwutlenek siarki SO_2, benzen C_6H_6,ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O_3, tlenek węgla CO.
W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO_2, tlenki azotu NO_x, ozon O_3.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2022 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, ozonu, benzenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w

której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, pyłem zawieszonym PM.2,5, arsenem i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych", badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Źródła emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy

Gmina Długołęka jest gminą wiejską głównie o charakterze rolniczym. Na jej obszarze niewiele jest zakładów przemysłowych, przeważają małe i średnie zakłady usługowo-produkcyjne.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń jest transport samochodowy. W wyniku eksploatacji pojazdów mechanicznych, do atmosfery emitowane są zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory aromatyczne oraz zanieczyszczenia pyłowe w postaci związków: ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Przyczyną wzrastającego ruchu komunikacyjnego są stale zwiększające się ilości pojazdów na drogach. W dalszym ciągu przeważają indywidualne środki transportu. Przez teren gminy Długołęka (oraz obszar planu)

przebiega ekspresowa droga krajowa S8, która jest największym emitorem zanieczyszczeń atmosferycznych pochodzących z transportu.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania jakości wód prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Teren opracowania znajduje się znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 96. W 2019 r. wody uzyskały dobry stan ilościowy i chemiczny odpowiadający klasie II (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa III – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na terenie planu identyfikuje się tereny chronione przed hałasem. Należą do nich tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej a także edukacji (szkoły, przedszkola).

Ze względu na rodzaj źródeł hałasu wyodrębniamy hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny. Największy zasięg ma hałas komunikacyjny, odbierany przez mieszkańców jako najbardziej dokuczliwy.

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	**Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB**			
	Drogi lub linie kolejowe[1)]		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A" uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców [2)]	70	65	55	45

Objaśnienia:

[1)] Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

[2)] Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Hałas drogowy

Największym emitorem hałasu drogowego na terenie opracowania są drogi wojewódzkie, w szczególności droga wojewódzka nr 372 i dawna droga wojewódzka nr 362 w ciągu ulicy Wrocławskiej.

Informacje na temat oddziaływania dróg zawiera opracowanie pt. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie" sporządzone przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad (materiał udostępniony w postaci usługi WMS na stronie internetowej http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/). Pomiarami objęto odcinek ulicy Wrocławskiej na zachód od obrębu Długołęka oraz Łącznik Długołęka. Największy wpływ na środowisko akustyczne obszaru planu ma skrzyżowanie tych dróg. Zgodnie z podanymi informacjami natężenie hałasu w pasie drogowym jest wysokie (powyżej 75 dB).

Zgodnie z odczytanymi informacjami odczytanymi z mapy, nie występuje przekroczenie dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach mieszkaniowych obszaru planu.

Brak jest informacji na temat oddziaływania na środowisko Wschodniej Obwodnicy Wrocławia, która łączy się z ulicą Wrocławską i Łącznikiem Długołęka. Droga ta została otwarta stosunkowo niedawno i nie była jeszcze objęta pomiarami hałasu.

Otwarcie odcinka Wschodniej Obwodnicy Wrocławia i połączenie go z autostradą A8 powinno odciążyć układ komunikacyjny w gminie. Ranga ulicy Wrocławskiej została obniżona (nie jest już drogą wojewódzką), dlatego należy oczekiwać, że ruch samochodowy odbywający się tą drogą powinien się zmniejszyć.

Inne badania dróg przeprowadzone zostały w roku 2021 na zlecenie Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu (dane zamieszczone na stronie internetowej https://bip.dsdik.wroc.pl/pomiary-halasu). Pomiary przeprowadzono przy ul. Wrocławskiej 21, na terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Średnie natężenie hałasu wyrażone wskaźnikiem L_{Aeq} dla pory dziennej wyniosły 72,3 dB, natomiast dla pory nocy 68,1 dB. Taki poziom hałasu powoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenie mieszkaniowo-usługowym nawet o 10 dB.

Hałas kolejowy

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 143 relacji Kalety – Wrocław Mikołajów. Jest to linia w pełni zelektryfikowana, o prędkości szlakowej 100 km/h. Linia jest wykorzystywana do transportu pasażerskiego i towarowego. Przy ul. Klejowej znajduje sie stacja kolejowa.

Linia kolejowa przebiega w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, co generuje uciążliwości dla mieszkańców. Pomiary hałasu w otoczeniu linii prowadzone są przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. a ich wyniki zawiera mapa akustyczna udostępniona na portalu http://mapa.plk-sa.pl/. Aktualne pomiary przeprowadzono w 2021 r. Objęły tereny mieszkaniowe w sąsiedztwie linii. Wykazano zagrożenie hałasem kolejowym na terenach mieszkaniowych zlokalizowanych na południe od linii kolejowej w rejonie ulic Wiejskiej, Kwiatowej, Krótkiej i Kolejowej. Zanotowano przekroczenia rzędu 5-10 dB. Za sytuację taką odpowiada zbyt bliskie sąsiedztwo terenów mieszkaniowych względem linii kolejowej.

Hałas przemysłowy

Oprócz hałasu komunikacyjnego wpływ na stan środowiska akustycznego może również wywierać hałas przemysłowy. Na terenie gminy mieści się szereg zakładów przemysłowych oraz warsztatów, których funkcjonowanie może pogorszyć jakość środowiska akustycznego na terenach przyległych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. Decyzja ta określa dopuszczalny poziom równoważny A hałasu powodowanego działalnością zakładu oddzielnie dla pory dziennej (6^{00} - 22^{00}) i nocnej (22^{00} - 6^{00}). W decyzji mogą być określone wymagania mające na celu zachowanie standardów jakości środowiska, a w szczególności rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla całej doby, z przewidywanymi wariantami. Poprawę klimatu akustycznego w środowisku podmioty uzyskują przez wymianę urządzeń na emitujące hałas o mniejszym poziomie, remonty i konserwacje hałaśliwych urządzeń, zastosowanie obudów dźwiękochłonnych źródeł hałasu, tłumików akustycznych, ekranów, zwiększenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach, likwidację części źródeł hałasu, zmianę lokalizacji głównych źródeł hałasu w stosunku do obiektów i terenów chronionych lub zmiany organizacyjne.

Na terenie opracowania znajdują się tereny aktywności gospodarczej, które mogą emitować hałas do otoczenia. Są to tereny produkcyjne, gdzie źródłem hałasu może być praca różnego rodzaju urządzeń, tereny parkingów towarzyszących obiektom wielkopowierzchniowym (obiekty handlowe) lub różnego rodzaju obiekty usługowe, takich jak warsztaty. Tereny te w wielu miejscach sąsiadują z terenami mieszkaniowymi, które wymagają ochrony przed hałasem. Może to być źródłem konfliktów społecznych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Przez obszar opracowania przebiegają napowietrzne linie wysokiego napięcia 400kV, które powodują emisję promieniowania niejonizującego - elektromagnetycznego. Sieć wysokiego napięcia jest poważnym problemem powodującym z jednej strony zagrożenia emisjami do środowiska, z drugiej zaś strony stanowią przeszkody w zagospodarowaniu przestrzennym.

Zasady ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym określone są w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych różnicuje się wyłącznie ze względu na obecność ludzi (tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności).

Pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badaniami objęte są stacje bazowe telefonii komórkowej, natomiast linie wysokiego napięcia dotychczas nie były badane. W ostatnich latach w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego.

Jakość gleb

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich, będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego. Badania jakości gleb prowadzą Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza we Wrocławiu.

Na terenie gminy udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych nie przekracza 40%. Odzwierciedleniem zakwaszenia gleb jest potrzeba wapnowania. W skali województwa 45 %

powierzchni użytków rolnych wymaga wapnowania w stopniu koniecznym i potrzebnym. Powiat wrocławski wraz z gminą Długołęka zalicza się do obszarów o najniższych w skali województwa potrzebach wapnowania gleb (w granicach 21-40%). Bardzo niską i niską zawartością fosforu charakteryzuje się 34 % powierzchni użytków rolnych na terenie województwa dolnośląskiego, średnią zawartością 23 %, natomiast wysoką i bardzo wysoką 43 %. Najkorzystniejszy stan zasobności gleb w fosfor stwierdzono w powiatach: wrocławskim (wraz z gminą Długołęka), strzelińskim i mieście Wrocław i wynosi do 20%. Stan zasobności w potas, w skali województwa, przedstawia się korzystniej. Gleby z bardzo niską i niską zawartością potasu stanowią 26 % powierzchni użytków rolnych. Powiat wrocławski jest jednym z powiatów, w których stwierdzono najniższy odsetek gleb ubogich w potas (do 20%), natomiast średni odsetek gleb ubogich w magnez (21-40%).

Na podstawie danych pochodzących z różnych lat, w zestawieniu z danymi dotyczącymi pozostałych badanych obszarów województwa dolnośląskiego, ocenia się, że gmina Długołęka wyróżnia się dobrymi i bardzo dobrymi glebami.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na serwisie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/, nie identyfikuje się terenów objętych historycznymi zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

2.3. Funkcjonowanie środowiska i wskazania z opracowania ekofizjograficznego

Niemal na całym omawianym obszarze naturalna szata roślinna została wyeliminowana i zastąpiona przez ekosystemy antropogeniczne. Dotyczy to zarówno agrocenoz, czyli ekosystemów rolnych, jak i założeń zieleni na terenach zurbanizowanych, gdzie zieleń wprowadzana jest w postaci planowych nasadzeń. Jakość środowiska przyrodniczego omawianego obszaru jest względnie poprawna, jednocześnie jednak podlega niekorzystnym oddziaływaniom. Środowisko posiada pewną odporność i potencjalną możliwość samoregulacji systemu. zachowanie tych możliwości samoregulacyjnych uzależnione jest od sposobu gospodarowania na obszarach leśnych, agrosystemów i aktywnego zachowywania wartości środowiska przyrodniczego oraz od odpowiedniego jego kształtowania.

Najwyższą zdolnością do regeneracji cechują się tereny leśne, a także łąki w dolinach cieków i inne tereny podmokłe. Są to miejsca najbardziej zróżnicowane gatunkowo. Środowisko obszaru planu posiada połączenia ekologiczne z pozostającymi w otoczeniu zasobnymi przyrodniczo terenami leśnymi, w szczególności z lasami i terenami łąk położonymi

w dolinie rz. Dobra, której fragment został objęty ochroną jako obszar Natura 2000. Zaznacza się, że istotną barierą w rozprzestrzenianiu się zwierząt jest zwarta zabudowa i sieć szlaków drogowych na terenie gminy, w szczególności w omawianym obrębie Długołęka. Mniejszą odpornością cechują się tereny antropogenicznie przekształcone, a więc obszary zabudowane oraz zbiorowiska upraw polowych.

Do najważniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru opracowania należą lasy, zadrzewienia śródpolne, doliny cieków oraz mozaika krajobrazu rolnego. Fragment lasu z w północnej części obszaru został włączony do specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Kumaki Dobrej". Jest on chroniony na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Na obszarze planu panują korzystne warunki dla rozwoju różnorodnych funkcji użytkowych. Podłoże geologiczne i ukształtowanie terenu na większości obszaru nie tworzą przeszkód dla wprowadzania zabudowy.

Do zainwestowania nie wskazuje się terenów leśnych, zadrzewień oraz przestrzeni wód powierzchniowych (zarówno wód stojących, jak i płynących) z ich obudową biologiczną. Tereny te pełnią funkcje użytkowe, przyrodnicze oraz tworzą pozytywne dominanty krajobrazowe urozmaicające krajobraz rolniczy i przestrzeń zurbanizowaną.

Istotne dla zachowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy jest utrzymanie mozaikowego układu pól, łąki i pastwisk, a także zgrupowań drzew takich jak miedze, zadrzewienia śródpolne. Ponadto liniowych układów zieleni w formie zadrzewień przyulicznych i wzdłuż rowów melioracyjnych.

Niekorzystne jest ponadto sytuowanie zabudowy w bezpośredniej bliskości lasów. Strefa ekotonowa pomiędzy lasem a ekosystemem terenów otwartych cechuje się wyższym poziomem zróżnicowania biologicznego. Oprócz gatunków związanych z sąsiadującymi środowiskami mogą tu występować gatunki żyjące wyłącznie w warunkach panujących w takiej strefie styku, dlatego strefy przejściowe są bogatsze w gatunki niż sąsiadujące z nim środowiska.

W przyszłym planowaniu zaleca się pozostawienie części krajobrazu rolniczego. W szczególności nie należy przeznaczać gleb III klasy bonitacji na cele nie związane z uprawami rolnymi.

Wprowadzanie zabudowy powinno opierać się na uzupełnianiu układu osadniczego, wzdłuż istniejących układów drogowych. Powinno ograniczać się zjawisko rozlewania się zabudowy i niekontrolowanego zagospodarowania terenów rolniczych. Ze względu na

zagrożenie hałasem i zanieczyszczeniami, niekorzystne jest sytuowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie linii kolejowej i dróg o największym natężeniu ruchu.

W przyszłym zagospodarowaniu należy unikać wprowadzania funkcji mogących pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego, a także środowiska życia mieszkańców wsi. Nie należy wprowadzać działalności i obiektów uciążliwych, w szczególności generujących hałas. Zabudowa przemysłowa powinna być sytuowana w bezpiecznej odległości od terenów mieszkaniowych oraz separowana terenami neutralnymi, nie podlegającymi ochronie przed hałasem (np. zabudową usługową) lub zielenią izolacyjną.

W celu ochrony środowiska gruntowo–wodnego i wód powierzchniowych, a także poprawy jakości życia mieszkańców, należy doprowadzić do kanalizacji obszaru.

Dodatkowo w celu poprawy stanu środowiska oraz podniesienia jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych, w zagospodarowaniu terenu zaleca się uwzględnić następujące uwarunkowania:

- uciążliwości wynikające z istniejącego zagospodarowania powinny ograniczyć się do zajmowanego przez inwestora terenu;
- nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć powodujących degradację środowiska lub mogących pogorszyć jego jakość;
- tereny w strefach buforowych od linii wysokiego napięcia należy pozostawić w dotychczasowym zagospodarowaniu;
- do ogrzewania obiektów zaleca się zastosowanie niskoemisyjnych i proekologicznych źródeł energii;
- ścieki bytowe należy odprowadzać do sieci kanalizacyjnej;
- dla ochrony środowiska gruntowo–wodnego przed substancjami szkodliwymi pochodzącymi z zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych na terenach utwardzonych, wody te powinny być podczyszczane przed wprowadzeniem do odbiornika;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych i wykorzystanie ich do nawadniania terenów zieleni oraz zasilania poziomu wód gruntowych;
- zaleca się utrzymanie przebiegu rowów melioracyjnych, które mogą stanowić odbiorniki nadmiaru wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych;
- popiera się wszelkie formy zieleni towarzyszącej przyszłej zabudowie;

- dla terenów zabudowy chronionej przed hałasem należy określić standardy klimatu akustycznego;
- należy zachować tereny leśne, zadrzewienia śródpolne, dolinki rowów i chronić je przed zainwestowaniem.

2.4. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem niniejszej prognozy, omawiany obszar będzie zagospodarowany na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opracowania te zakładają powiększenie terenów zabudowanych w rejonie wsi, przede wszystkim terenów mieszkaniowych. Kreuje się także nowe tereny aktywności gospodarczej. Część terenów w południowej i wschodniej części obrębu pozostawia się w rolniczym użytkowaniu. Zachowane zostają lasy oraz doliny wód płynących.

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, przeobrażenia w rzeźbie terenu spowodowane wykopami pod fundamenty budynków. Możliwa jest wycinka części drzew.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizfograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Opis ustaleń z zakresu ochrony środowiska na terenach zabudowanych

Powiększenie areału terenów zabudowanych odbędzie się kosztem części przestrzeni rolniczej. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze przeprowadzana jest w trybie przepisów ustawy o ochronach gruntów rolnych i leśnych. Większość z tych gleb została wyłączona z produkcji na podstawie obowiązujących MPZP. Zniszczenie pokrywy glebowej

można uznać za niekorzystne, zwraca się jednak uwagę, że obszar planu pokrywają głównie gleby niskich klas bonitacyjnych, o stosunkowo niewielkiej przydatności rolniczej. Część powierzchni gleb może zostać zachowana i posłużyć jako podłoże dla kształtowania terenów biologicznie czynnych na terenach zabudowanych, jednak prawdopodobnie nie będzie wykorzystywana rolniczo. Warto zaznaczyć, że przed zabudową chroni się m.in. cenne przyrodniczo tereny leśne, a także wody powierzchniowe.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ zagospodarowania na środowisko istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, ochrony klimatu akustycznego, a także kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na terenach zainwestowanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Ponadto jest to przestrzeń mogąca być zagospodarowana zielenią. Przed zabudowa chroni się tereny lasów, a także istniejące obszary zieleni urządzonej.

Należy zwrócić uwagę na sąsiedztwo terenów mieszkaniowych i zabudowy przemysłowej. Lokalizowanie obiektów przemysłowych obok zabudowy mieszkaniowej (lub innej wrażliwej na hałas) może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców jest hałas przemysłowy, który ze względu na swój charakter (zazwyczaj ciągła praca urządzeń) oceniany jest jako najbardziej uciążliwe źródło hałasu. W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością terenów produkcyjnych (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, wibracjami i polami elektromagnetycznymi) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Istotne będzie zastosowanie odpowiednich technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie funkcji na terenach przemysłowych. Obowiązek ograniczenia negatywnego wpływu do terenu zajmowanego przez inwestora powinno wymusić takie rozplanowanie funkcji, aby nie powodowały one negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia ludzi. Od strony zabudowy mieszkaniowej nie powinno się lokalizować

instalacji generujących hałas takich jak wentylatory, rampy przeładunkowe itp. Projekt planu nie rozstrzyga takich kwestii, niemniej jednak nie tworzy przeszkód dla wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu na terenie inwestora. Wybór technologii zabezpieczających pozostawać będzie w gestii zarządcy terenu.

Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W planie miejscowym wprowadza się zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku na planowanych i istniejących terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej. Takie ustalenia mają na celu ochronę istniejącej sytuacji akustycznej przed niekorzystnym wpływem czynników zewnętrznych, przede wszystkim hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.

Na terenach przemysłowo-usługowych U-P dopuszcza się przeznaczenie „produkcja energii". Jest to typowy zapis pojawiający się w planach miejscowych dla terenów związanych z produkcją. W projekcie planu nie wprowadza szczegółowych ustaleń, jakiego typu instalacje służące wytwarzaniu energii mogą zostać zlokalizowane na omawianych terenach. Wprowadza się jedynie zapis o zakazie elektrowni wiatrowych.

Przez produkcję energii rozumie się lokalizację obiektów, urządzeń oraz instalacji służących wytwarzaniu energii elektrycznej lub cieplnej, w szczególności w instalacjach energetycznych wykorzystujących paliwa konwencjonalne lub odnawialne źródła energii. Do tego typu zagospodarowania zalicza się m.in. elektrociepłownie, małe elektrownie, instalacje kogeneracyjne, instalacje fotowoltaiczne, biogazownie oraz infrastrukturę techniczną niezbędną do funkcjonowania systemów wytwarzania i przesyłu energii.

Na terenach aktywności gospodarczej najczęściej wykorzystuje się instalacje do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej na potrzeby funkcjonowania danego przedsiębiorstwa.

Współcześnie wykorzystuje się również odnawialne źródła energii, w szczególności panele fotowoltaiczne.

Panele fotowoltaiczne mogą być sytuowane bezpośrednio na gruncie na stelażach lub na dachach budynków.

Brak jest danych literaturowych na temat negatywnego wpływu na środowisko, jaki może być wywołany pracą elektrowni wykorzystującej panele fotowoltaiczne. Potencjalny negatywny wpływ paneli na otoczenie to niepokój optyczny wywoływany refleksami świetlnymi. W celu eliminacji tego niekorzystnego zjawiska, panele fotowoltaiczne pokrywa się powłoką antyrefleksyjną. Ponadto, obecnie stosowane technologie w znaczącym stopniu eliminują ten problem, gdyż produkowane są i stosowane najczęściej już panele w kolorze czarnym, nie odbijające promieni słonecznych. Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Panele fotowoltaiczne nie emitują zanieczyszczeń do powietrza, nie generują hałasu, nie powodują istotnych drgań czy wibracji przenoszonych na otoczenie a ich wykorzystanie nie przyczynia się do wytwarzania odpadów.

Dla ograniczenia potencjalnego oddziaływania instalacji wykorzystujących energię odnawialną na tereny mieszkaniowe, zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, podobnie jak przy sytuowaniu każdej innej działalności o charakterze produkcyjnym.

W przypadku ewentualnej lokalizacji innych form produkcji energii (np. biogazowni rolniczej, instalacji kogeneracyjnych na gaz ziemny), również obowiązują rygorystyczne regulacje ograniczające oddziaływanie na tereny sąsiednie. Biogazownie podlegają obowiązkowi zachowania szczelności zbiorników fermentacyjnych, a odległości od zabudowy mieszkaniowej regulują przede wszystkim wymagania ochrony przed hałasem oraz zapachami (normy emisyjne i rozporządzenia sektorowe). Instalacje kogeneracyjne na gaz ziemny muszą spełniać standardy emisyjne wynikające z konkluzji BAT dla dużych obiektów spalania oraz normy hałasu, co w praktyce wymusza stosowanie efektywnych systemów oczyszczania spalin i ekranów akustycznych.

Małe elektrownie konwencjonalne lub instalacje kogeneracyjne (jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła) mogą powodować określone oddziaływania na środowisko, których charakter i skala zależą przede wszystkim od zastosowanej technologii, rodzaju wykorzystywanego paliwa oraz mocy instalacji. Wiąże się to przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, hałasu. Ze względu na stosunkowo niewielką skalę tego typu obiektów oddziaływania te mają zazwyczaj charakter ograniczony przestrzennie i możliwy do minimalizacji poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych oraz spełnienie wymogów ochrony środowiska. Ze względu na ograniczoną powierzchnię terenów U-P oraz sąsiedztwo terenów mieszkaniowych nie należy spodziewać się instalacji związanych z energetyką zawodową lub urządzeń o szczególnie znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Instalacje wykorzystujące spalanie paliw muszą spełniać rygorystyczne wymagania dotyczące emisji zanieczyszczeń wynikających z przepisów prawnych. Konieczne jest uzyskanie pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń, ponadto zastosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz dotrzymywania standardów emisji m.in. dla dwutlenku siarki, tlenków węgla, pyłów i metali ciężkich.

Ustalenia z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej

Na obszarze planu stwarza się możliwość wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Ścieki z terenów zurbanizowanych, wyposażonych w systemy kanalizacji, odprowadzane będą w sposób zorganizowany do oczyszczalni ścieków. Należy oczekiwać, że nowe budynki położone na uzbrojonych terenach również zostaną przyłączone do sieci. Obowiązek taki nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej, chyba że teren wyposażony jest w oczyszczalnię przydomową. Ścieki będą mogły być również gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Zaznacza się, że takie rozwiązanie może mieć negatywny wpływ na środowisko. Nieprawidłowa eksploatacja lub awarie nieszczelności zbiorników bezodpływowych może stanowić zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Jednocześnie dopuszcza się możliwość zagospodarowania ścieków w przydomowych oczyszczalniach.

Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej, rowów lub gruntu. Ponadto wody te będą mogły być retencjonowanie a następnie wykorzystane gospodarczo. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ciepło do ogrzewania budynków pozyskiwane będzie ze źródeł indywidualnych lub zbiorczych. W przestrzeni pojawią się nowe emitory zanieczyszczeń w postaci kotłowni osiedlowych lub instalacji indywidualnych w poszczególnych budynkach. W celu ograniczenia szkodliwej emisji zanieczyszczeń do atmosfery preferowane powinny być niskoemisyjne, wysokosprawne urządzenia na paliwa płynne, gazowe lub stałe o niskim zasiarczeniu. Dopuszcza się także stosowanie odnawialnych źródeł energii o niewielkiej mocy.

Gromadzenie i zagospodarowanie odpadów odbywać się będzie w oparciu o przepisy odrębne. Na terenie gminy obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku przyjęty przez Radę Gminy Długołęka.

Przez teren planu przebiegają linie wysokiego napięcia. Linie elektroenergetyczne są źródłem emisji pola elektrycznego, magnetycznego oraz hałasu (tzw. szumów akustycznych). W celu ograniczenia uciążliwości i właściwego funkcjonowania linii, wprowadza się pasy technologiczne o zróżnicowanych szerokościach, w zależności od natężenia. W strefach obowiązują ograniczenia w realizacji obiektów budowlanych, w tym przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz miejsc dostępnych dla ludności, zmiany w zagospodarowaniu terenu oraz nasadzeń zieleni wysokiej.

Ocena zgodności ustaleń planu z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na planowanych terenach. Morfologia oraz podłoże geologiczne w miejscach planowanego zainwestowania nie tworzą przeszkód dla posadawiania

budynków lub innych obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji, o czym świadczy sukcesja roślinna na terenach zieleni i występowanie wykorzystywanych rolniczo gleb. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej oraz możliwa likwidacja zieleni kolidującej z planowaną zabudową.

Projekt planu uwzględnia wskazania zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym. Jest również zgodny z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Długołęka". Opisane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska uznaje się za skuteczne i zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolniczej w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zieleń ta pełnić będzie przede wszystkim funkcje ozdobne.

W porównaniu z dotychczasowym, rolniczym użytkowaniem terenów przeznaczonych do zainwestowania, przewidywane zmiany oznaczać będą sytuację niekorzystną. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Skurczy się również baza pokarmowa dla zwierząt.

Na terenie planu zachowuje się lasy, wybrane zadrzewienia oraz wody powierzchniowe wraz z zielenią brzegową. Są to miejsca, istotne dla zachowania bioróżnorodności.

Realizacja postanowień projektu planu może spowodować likwidację części zieleni kolidującej z planowaną zabudową. Część drzew i krzewów może być wykorzystana do formowania terenów zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie. Zachowanie drzew na terenach zainwestowanych będzie leżało w gestii użytkowników tych terenów.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy oraz wykonania dróg zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się obiekty o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilkunastu metrów. Nie nastąpi zmiana charakteru rzeźby terenu. Niewysokie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże.

Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej, a także terenów zieleni.

Działalność rolnicza w miejscach przeznaczonych do zabudowy nie będzie kontynuowana. Większość terenów pokrywają gleby niskich klas bonitacyjnych, dlatego też nie przewiduje się wystąpienia istotnych strat dla gospodarki rolnej.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu przewidują wzniesienie budynków, które ogrzewane być mogą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych, co równoznaczne jest z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Za szkodliwe emisje odpowiadać będzie również ruch samochodowy, który wzrośnie po pojawieniu się nowych terenów komercyjnych. Będzie to ruch odbywający się zarówno istniejącymi, jak i planowanymi drogami. Mogą również powstać emitory zanieczyszczeń z sektora przemysłowego.

W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji i wykorzystywanie źródeł energii odnawialnej. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

W związku z przewidywanym wzrostem ruchu samochodowego, do atmosfery emitowane będą szkodliwe substancje, takie jak węglowodory, tlenki azotu, a także pyły i metale ciężkie. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów poruszających się po drogach.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy oraz komunikacji. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Planowana zabudowa oparta o obiekty niewielkiej wysokości nie powinna negatywnie przyczyniać się w sposób istotny do obniżenia warunków przewietrzania terenu.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu będzie kształtowany przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi i planowanymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch. Jego natężenie na obecnym etapie jest trudne do ustalenia. Uzależnione ono będzie od atrakcyjności planowanych terenów jako celu podróży. Przejazdy samochodów będą powodować uciążliwości odczuwalne na terenach zabudowy chronionej przed hałasem położonych w sąsiedztwie tych tras.

Zmiany użytkowania przestrzeni terytorium planu mogą doprowadzić do powstania źródeł hałasu przemysłowego. Dla ochrony klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych położonych w najbliższym sąsiedztwie obszaru planu, istotne znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska, mówiące o tym, że uciążliwości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice działki inwestora. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy chronionej przed hałasem, konieczne będzie podjęcie działań ograniczających, np. budowę osłon zmniejszających emisję hałasu, ekranów akustycznych. Działania takie wykraczają poza ustalenia planu miejscowego.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenów ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. Powstałe na terenie opracowania ścieki będą odprowadzane do sieci kanalizacji, za pośrednictwem której trafią do gminnej oczyszczalni. Takie rozwiązanie nie spowoduje pogorszenia jakości występujących w gminie wód powierzchniowych i podziemnych. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji na terenach zabudowanych, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Wprowadzenie zagospodarowania nie będzie ingerować w przepływające przez obszar opracowania cieki. Ich przebieg pozostaje bez zmian, zachowana jest także ich obudowa biologiczna.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy podmiejskiej i zindustrializowanej. Zabudowa ta nawiązywać będzie do istniejących terenów zabudowanych – terenów mieszkaniowo-usługowych i aktywności gospodarczej występujących na terenie gminy i w jego najbliższej okolicy. Będzie zatem stanowić ich kontynuację, co jest korzystne z punktu widzenia zachowania ładu przestrzennego.

W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalania planu dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. W projekcie planu szczególny nacisk nałożono na szczegóły architektoniczne planowanych obiektów, takie jak kształt dachów, sposób wykonania elewacji itp.

W planie wykazano dbałość o zachowanie i ochronę środowiska kulturowego. Najcenniejsze jego elementy znajdują się pod ochroną konserwatorską. W projekcie planu zdefiniowano przedmiot i zasady tej ochrony. Realizacja postanowień planu miejscowego nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko kulturowe gminy.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone kategorie przeznaczenia i funkcji terenu zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców gminy. Wprowadzono zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Istotne będzie podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych oddziaływań ze strony terenów przemysłowych na tereny mieszkaniowe. Konieczne będzie zastosowanie technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie funkcji na terenach zainwestowanych. Wprowadzenie skutecznych rozwiązań chroniących tereny mieszkaniowe przed negatywnym wpływem funkcjonowania funkcji usługowych i produkcyjnych jest możliwe do wykonania. W tym względzie zastosowanie będą miały jednak przepisy odrębne.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej, gazu. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w gminie (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze

wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Fragment obszaru planu znajduje się w zasięgu obszaru Natura 2000 „Kumaki Dobrej" PLH020078. Położony jest w obrębie lasu, który w projekcie planu miejscowego nie zmienia swojego przeznaczenia i jest chroniony przed zabudową. Należy zatem uznać, że realizacja planu miejscowego nie tworzy zagrożenia dla przedmiotów i celów ochrony obszaru Natura 2000. Ustalenia planu, zachowując istniejący las, sprzyjać będą ochronie walorów przyrodniczych ostoi.

Stanowiska chronionych gatunków zwierząt nie będą zagrożone. Znajdują się na terenach zieleni, które nie zmieniają swojego przeznaczenia. Zachowanie miejsc przebywania zwierząt zależeć będzie od zarządców poszczególnych terenów. Dla utrzymania populacji nietoperzy istotne będzie zachowanie starych i dziuplastych drzew, szczelin w budynkach, wlotów na strychy i do piwnic itp. na terenie całego obrębu.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej (Tabele 2 – 4).

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni oraz wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Tereny te mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach rolnych i zabudowanych. Stanowi schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dziko występujących roślin. Wody płynące tworzą korytarze ekologiczne umożliwiające przemieszczanie się gatunków i genów, stanowią również miejsce życia zwierząt.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zieleni, w tym lasy, wody powierzchniowe wraz z obudową biologiczną.

	Oddziaływanie pod względem:						
Oddziaływanie na:	**bezpośredniości**	**okresu trwania**	**częstotliwości**	**charakteru zmian**	**zasięgu**	**trwałości przekształceń**	**intensywności przekształceń**
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 3)

Istniejące tereny rolne nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy stanowi miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Obecność terenów otwartych sprzyja migracji roślin, zwierząt i grzybów. Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

	Oddziaływanie pod względem:						
Oddziaływanie na:	**bezpośredniości**	**okresu trwania**	**częstotliwości**	**charakteru zmian**	**zasięgu**	**trwałości przekształceń**	**intensywności przekształceń**
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

	Oddziaływanie pod względem:						
Oddziaływanie na:	**bezpośredniości**	**okresu trwania**	**częstotliwości**	**charakteru zmian**	**zasięgu**	**trwałości przekształceń**	**intensywności przekształceń**
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 4)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają na minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań planowanych funkcji na środowisko. Rozwój nowych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Ustalenia planu przewidują minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni oraz możliwość wycinki drzew i krzewów kolidujących z planowanym zagospodarowaniem.

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska (m. in. jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, jakości wód, jakość gleb, promieniowania elektromagnetycznego) prowadzony jest przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinna przeprowadzić odpowiednia instytucja.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, realizowane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość

okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Proponuje się wykonywanie przeglądów co cztery lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- stosowanie do ogrzewania urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- podłączenie nowych obiektów do sieci kanalizacyjnej,
- zachowanie możliwie jak największej liczby drzew.

Przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służących ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt MPZP należą:

- obowiązek utworzenia powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- dopuszczenie odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- zagospodarowanie części terenów zielenią,
- zachowanie dużej powierzchni terenów rolnych, lasów, wód powierzchniowych.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Ramowa Dyrektywa Wodna: Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Ramowa Dyrektywa Odpadowa: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i klęsk żywiołowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W omawiany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

główne cele ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zostały uwzględnione m. in. w następująca:

- w zakresie ochrony wód - odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;
- w zakresie hałasu – objęcie ochroną klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej przed hałasem;
- w zakresie różnorodności biologicznej – m.in. poprzez obowiązek pozostawienia części działek budowlanych jako tereny biologicznie czynne oraz zachowanie lasów;
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Długołęka – MPZP DŁUGOŁEKA XXII (z wyłączeniem działek nr 88/4, 88/10, 88/12, 88/13, 88/14, 88/15 obręb Długołęka).

Teren wsi Długołęka jest intensywnie zurbanizowany. Zabudowę tworzą przede wszystkim tereny mieszkaniowe reprezentowane przez osiedla domów jednorodzinnych. Część terenów zajmują obiekty aktywności gospodarczej. Tereny wykorzystywane rolniczo zajmują stosunkowo niewielką powierzchnię w porównaniu z obszarami zabudowanymi.

W planie miejscowym tworzy się warunki dla rozwoju osadnictwa na wybranych terenach użytkowanych rolniczo i terenach niezagospodarowanych. Przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących jej usług. Oprócz tego kreuje się nowe tereny aktywności gospodarczej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na planowanych terenach. Morfologia oraz podłoże geologiczne w miejscach planowanego zainwestowania nie tworzą przeszkód dla posadawiania budynków lub innych obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji, o czym świadczy sukcesja roślinna na terenach zieleni i występowanie wykorzystywanych rolniczo gleb. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej oraz możliwa likwidacja zieleni kolidującej z planowaną zabudową.

Projekt planu uwzględnia wskazania zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym. Jest również zgodny z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Długołęka”. Opisane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska uznaje się za skuteczne i zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

10. Spis literatury

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Długołęka.
2. Program ochrony środowiska dla Gminy Długołęka na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku, mgr M. Stelmach-Orzechowska, EkoLogika 2017 r.
3. Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Długołęka mgr inż. M. Antolak, inż. K. Walenciak, INPLUS sp. z o.o., Olsztyn 2012.
4. „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka", praca zbiorowa pod red. dra W. Jankowskiego, „Fulica" Jankowski Wojciech, Wrocław 2018 r.
5. Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
6. Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2022.
7. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf.
8. Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 :Kumaki Dobrej" PLH020078.
9. Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/.
10. System Informacji Przestrzennej Powiatu Wrocławskiego wroSIP https://serwis.wrosip.pl/.
11. Dolnośląska Infrastruktura Informacji Przestrzennej https://geoportal.dolnyslask.pl/imap/.
12. Mapy zamieszczone na stronie internetowej http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/.
13. Mapy zamieszczone na stronie internetowej https://polska.e-mapa.net/.
14. Informacje zamieszczone w serwisie internetowym Państwowego Instytutu Geologicznego https://geolog.pgi.gov.pl/.
15. Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Głównego Inspektoratu Ochrony środowiska http://mjwp.gios.gov.pl.
16. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie", Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (materiał udostępniony w postaci usługi WMS na stronie internetowej http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/).
17. Mapa akustyczna linii kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. http://mapa.plk-sa.pl/.
18. Akty prawne pozyskane ze strony internetowej http://isip.sejm.gov.pl/.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

